

Seçili Ülkeler Üzerine Haftalık Menşe Ülke Bilgisi (MÜB) Güncellemesi

15 – 21 Mart 2025

İçindekiler

Demokratik Kongo Cumhuriyeti	2
Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar	2
Medya	2
Irak	4
Devlet Kurumları	4
Sivil Toplum Kuruluşları.....	4
Medya	5
İran	6
Medya	6
Orta Afrika Cumhuriyeti	7
Uluslararası ve Hükümetler Arası Organizasyonlar.....	7
Somali	8
Sivil Toplum Kuruluşları.....	8
Medya	8
Sudan	10
Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar	10
Medya	10

Demokratik Kongo Cumhuriyeti

Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar

- **Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), *Fon kesintilerinin kritik insani yardımı vurmaya Demokratik Kongo Cumhuriyeti krizi derinleştiriyor, 21 Mart 2025:***

<https://www.unhcr.org/news/briefing-notes/unhcr-dr-congo-crisis-deepens-funding-cuts-hit-critical-humanitarian-aid>

Kritik fon eksiklikler, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunda ve ötesinde insani girişimleri ciddi şekilde baltalamakta, binlerce kişiyi hayat kurtarıcı yardımlardan mahrum bırakırken halihazırda vahim haldeki insani yardım durumunu felakete sürüklemektedir. Üç aydan kısa bir süre içerisinde, komşu ülkelere kaçan Kongoluların sayısı 100,000'i aşmıştır. Özellikle de Masisi ve Walikale bölgelerinde olmak üzere Kuzey Kivu'da devam eden çatışmalar ve Güney Kivu eyaletinde Bukavu ve çevresinde oldukça istikrarsız seyreden güvenlik durumu, yüz binlerce sivil kaçmak zoruna bırakmıştır.

Kuzey Kivu'nun Goma şehri içinde ve çevresinde, önceden 400,000 ülke içinde yerinden edilmiş kişiye ev sahipliği yapan alanların tamamı yok edilmiş, aileler barınaksız ve korumasız kalmıştır. İnsani ortakların, fon kesintileri nedeniyle barınakları yeniden inşa etmede zorluklarla karşılaşması, yerinden edilmiş kişilere hayatta kalabilecekleri çok az seçenek bırakmaktadır. Ocak 2025'ten bu yana, Kuzey ve Güney Kivu'dan 40,000'den fazla ülke içinde yerinden edilmiş kişi, birden fazla çatışma noktasından ve göllerden geçtikleri 700 kilometrelik tehlikeli yolculuğun ardından komşu eyalet Tanganyika'daki Kalemie'ye varmıştır. Bu kişiler içerisinde silahlı gruplar tarafından zorla silah altına alınmaktan kaçanlar, kadınlar ve yerinden edilmeden doğan karmaşada ailelerinden ayrı düşen çocuklar da bulunmaktadır.

- **Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi (OCHA), *Demokratik Kongo Cumhuriyeti: İnsani yardım çalışanlarını etkileyen olaylara genel bakış (1 Ocak 2020 - 31 Aralık 2024), 19 Mart 2025:***

<https://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/democratic-republic-congo-overview-incident-affecting-humanitarian-workers-1st-january-2020-31-december-2024>

2024 yılında, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki operasyonel bağlama şiddette artış hâkim olmuş, özellikle de doğu kesiminde olmak üzere insani çalışanları doğrudan hedef alan pek çok olay yaşanmıştır. İnsani yardım çalışanlarını etkileyen toplam 428 olayın kaydedildiği 2024, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde insani yardım çalışanları için son beş yılın en tehlikeli yılı olmuştur. Bu olaylar, 9 insani yardım çalışanın ölümüne ve 46'sının yaralanmasına yol açmıştır. Olayların %95'i Kuzey Kivu'dan, %21'i Güney Kivu'dan, %6'sı Ituri'den ve %12'si Tanganyika'dan bildirilmiştir. Ek olarak, olayların %38'inde hırsızlık, yağmalama ya da insani yardım tesislerine izinsiz giriş görülürken %24'ünde korkutma, tehdit ya da saldırı tespit edilmiştir.

Medya

- **Al Jazeera, *M23 isyancıları, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusundaki Walikale'de kilit kasabayı ele geçirdi, 20 Mart 2025:***

<https://www.aljazeera.com/news/2025/3/20/m23-rebels-capture-walikale-another-key-town-in-eastern-dr-congo>

Ruanda destekli 23 Mart Hareketi (M23) Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunda derinlere ilerleme kaydetmiş, ateşkes yönündeki uluslararası çağrılarının artmasına rağmen Walikale kasabasını ele geçirmiştir.

İsyancılar, Katar'ın başkenti Doha'da gerçekleştirilen toplantının ardından Devlet Başkanı Felix Tshisekedi ve Ruandalı mevkidaşı Paul Kagame'nin derhal ateşkes ilan edilmesi çağrısından bir gün sonra, Çarşamba günü, Kuzey Kivu eyaletinin madencilik merkezine girmiştir.

Kongo ordusu (FARDC) sözcüsü Nestor Mavudisa, 20 Mart 2025 Perşembe günü yaptığı açıklamada "düşmanın," ülkenin en büyük dördüncü şehri Kisangani'ye 400 km mesafedeki Walikale'yi kontrolü altına aldığını doğrulamıştır. M23'ün de dahil olduğu Kongo Nehri İttifakı (AFC) lideri Corneille Nangaa, Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Ruanda liderlerinin ateşkes çağrılarını yok saymıştır.

Irak

Devlet Kurumları

- **Alman Federal Göç ve Mülteciler Dairesi (BAMF), İltica ve Göç Bilgi Merkezi Bilgilendirme Notları, 17 Mart 2025:**

https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/EN/Behoerde/Informationszentrum/BriefingNotes/2025/briefingnotes-kw12-2025.pdf?__blob=publicationFile&v=3

15 Mart 2025 tarihinde, Göç ve Ülke İçinde Yerinden Edilmiş Kişiler Bakanlığı, Kürt Bölgesi'nde ülke içinde yerinden edilmiş kişilere yönelik tedarik organizasyonunun iyileştirilmesini amaçlayan çeşitli tedbirlerin, fon bulunmaması nedeniyle uygulamaya konamadığını açıklamıştır. Bakanlığın 21 Mart 2025 tarihinde yaptığı bir açıklamaya göre Kürt Bölgesi'ndeki kamplarda yirmi üç bin aile kalmıştır ancak gönüllü geri dönüşler ciddi şekilde yavaşlamıştır. Bakanlığa göre bu durumun iki nedeni vardır: İlk neden, Irak yaz tatilinde, geri dönenlerin sayısında mevsimlik artış yaşanacağı varsayılmaktadır. İkinci neden ise fon bulunmamasının, aile başına yaklaşık 3,000 Dolarlık geri dönüş hibesinin askıya alınmasına yol açmasıdır.

Sivil Toplum Kuruluşları

- **Irak'ta Barışı Sağlama Merkezi (EPIC), Irak Güvenlik ve İnsani İzleme (ISHM): 13 – 20 Mart 2025, 20 Mart 2025:**

<https://enablingpeace.org/ishm486/>

14 Mart 2025 tarihinde, Amerika Birleşik Devletleri Merkez Komutanlığı (CENTCOM), Enbar vilayetinde, Irak istihbaratı ve ordusu ile iş birliği içerisinde düzenlenen bir hava saldırısında, Irak-Şam İslam Devleti'nin (İŞİD) en kıdemli ikinci lideri Abdallah Makki al-Rifai'nin (Abu Khadijah takma adıyla da tanınmaktadır) öldürüldüğünü belirtmiştir. CENTCOM, bir başka İŞİD militanı ile birlikte öldürülen al-Rifai'yi, terör örgütünün "Küresel Operasyonlar Lideri" olarak tanımlamıştır. Bu hafta düzenlenen ayrı bir operasyonda, Irak güvenlik kuvvetleri, CENTCOM'un Umm Hussein adıyla tanınan Çeçen bir terörist olduğunu belirttiği Abu Khadijah'ın eşini de tutuklamıştır. 18 Mart 2025 tarihinde, İŞİD militanları, Selahaddin ve Diyala vilayetleri sınırındaki Kifri ve Tuzkhormatu ilçeleri arasındaki bir bölgede bulunan bir Peşmerge kontrol noktasına saldırmıştır. Peşmerge kuvvetleri, herhangi bir kayıp vermeden saldırıyı geri püskürtmüştür. 19 Mart 2025 tarihinde, Irak orduları, Selahaddin vilayetinin Pulkana bölgesinde gerçekleştirilen planlı bir pusu operasyonunda, dört İŞİD militanından oluşan bir grupla çatışmıştır. Operasyonda, biri patlayıcı yekek giyen iki İŞİD militanı öldürülmüştür.

19 Mart 2025 tarihinde, Irak askeri birlikleri, Sincar'da "yasa dışı bir grup" tarafından kaçırılan bir sivil kurtarmaya çalıştıkları sırada söz konusu grubun üyeleriyle çatışmaya girmiştir. Çatışmada, raporların Sincar Direniş Birlikleri (YBS) üyesi olduğunu söylediği militanların araçlarına el bombası atması sonucu dört Irak askeri hafif yaralanmıştır. Raporlar, bununla birlikte iki YBS üyesinin yaralandığını ve beşinin de Irak askerleri tarafından yakalandığını da eklemiştir. Grup tarafından kaçırılan ve Yezidi bir ziraat mühendisi olduğu söylenen mağdur ise operasyonda kurtarılmıştır. Bir sonraki gün, YBS ordunun eylemlerini ve üyelerini tutuklamasını planlı bir saldırı olarak kınayan bir açıklama yayınlamış, söz konusu sivilin kaçırılmasına ilişkin raporu "asılsız suçlamalar" olarak nitelendirmiştir.

Medya

- **The New Arab, Bir haftada iki vakanın görülmesiyle Irak ve Kürt bölgesinde cinayet-intihar vakalarında sıçrama yaşıyor, 21 Mart 2025:**

<https://www.newarab.com/news/spike-homicide-suicide-cases-iraq-and-kurdistan-region>

Irak Kürt Bölgesi yetkilileri, yakın zamanda Birleşik Krallık'tan dönen bir adamın, Çarşamba akşamının geç saatlerinde beş aile üyesini vurarak öldürdükten sonra intihar ettiğini bildirmiştir. Bu, sadece son bir hafta içerisinde bölgede bildirilen ikinci cinayet-intihar vakasıdır. Bu vakadan önce Erbil'de tanınmış bir doktor, eşini, eşinin ebeveynlerini ve kız kardeşini öldürdükten sonra tutuklanmıştır.

Iraklı Kürt sosyolog Yassin Aftaw, cinayet-intihar vakalarındaki artışa katkıda bulunan önemli faktörlerden birinin, ruhsatlı ve ruhsatsız silahlara erişimin yaygınlığı olduğunu, bu durumun, Kürt Bölgesi'ndeki polislerin ve güvenlik personelinin resmi silah depolama tesislerinin yetersizliği nedeniyle görev silahlarını eve getirmesi dolayısıyla özellikle endişe verici olduğunu belirtmiştir. Kürt Bölgesel Yönetimi'nin (KBY) silah sahipliğini düzenlemeye yönelik devamlı girişimlerine rağmen silahlar hala yaygın olarak erişilebilir vaziyettedir. Bu durum, İslam Devleti (İŞİD) militanlarının yenilgiye uğratılmasını takiben yerel karaborsada yaşanan silah artışıyla daha da kötüleşmiştir.

1 Mart 2025 tarihinde, cerrah Sirwan Mahmood, kayınpederinin Erbil'deki evine zorla girerek kendisi de doktor olan eşi Sana Kamal dahil olmak üzere dört kişiyi öldürmüştür. Görgü tanıkları, Kamal'ın, Mahmood'un gizlice ikinci bir eşle evlendiğini öğrenmesinin ardından defalarca boşanma talebinde bulunduğunu, ancak Mahmood'un bu talepleri reddettiğini söylemiştir. Kadın hakları grupları, çekeşlilik gibi geleneksel uygulamaların aile içi şiddeti tetikleyici unsurlar olduğunu belirterek reform çağrısında bulunmuştur. Buna karşın, bazı aktivistler ve aileler, özellikle de ilk eşin onayının alınması gibi çekeşliliğe yönelik kısıtlayıcı kanunların, aileler içinde gerginliğe yol açtığını savunmaktadır. Irak parlamentosu, yakın zamanda ülkenin medeni hal kanununu yeniden düzenleyerek çekeşlilik için ilk eşin rızası gerekliliğini kaldırmış olsa da özerk parlamentonun onayının beklendiği KBY'de bu değişiklik henüz uygulamaya konmamıştır.

İran

Medya

- **British Broadcasting Corporation (BBC), İran, 2022 yılından beri alıkonulan Fransız turisti serbest bıraktı, 20 Mart 2025:**

<https://www.bbc.com/news/articles/c5yxzp5k919o>

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, iki yıldan uzun süredir İran'da alıkonulan Fransız bir turistin serbest bırakılarak Fransa'ya döndüğünü açıklamıştır. Macron, 20 Mart 2025 Perşembe günü X'te yaptığı paylaşımda, 34 yaşındaki Olivier Grondeau'nun "özgür" olduğunu ve ailesiyle bir araya geldiğini belirtmiştir.

Grondeau, Ekim 2022'de güney İran'da tutuklanmış ve "İslam Cumhuriyeti'ne karşı komplo" suçundan beş yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Ailesi suçlamaları reddetmiştir. İnsan hakları grupları, turistlerin ve çifte vatandaşların diplomatik müzakerelerde koz olarak kullanılmak üzere alıkonulduklarını, sadece İran'ın karşılığında bir şey alması halinde serbest bırakıldıklarını söylemektedir. Birleşik Krallık Dışişleri Bakanlığı, geçtiğimiz ay İngiliz bir çiftin (Craig ve Lindsay Foreman) gözaltına alındığını doğrulamıştır. Çift casuslukla suçlanırken İran devlet medyası, güneydoğu kenti Kirman'da tutulduklarını bildirmiştir.

- **Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), İran, Kadın Şarkıcılara Müdahaleyi Artırdı, 17 Mart 2025:**

<https://www.rferl.org/a/iran-women-singers-crackdown-rights/33346815.html>

İran, kadın şarkıcıları susturma amaçlı müdahalelerini yoğunlaştırmıştır. Geçtiğimiz haftalarda birden fazla kadın yetkililer tarafından tutuklanmış ya da çağırılmış, Instagram sayfaları kapatılmıştır.

Bu kadınlardan biri de Instagram hesabı İran Siber Polisi'nin talimatıyla kapatılan Golsa Ragimzamani'dir. Bir başka şarkıcı olan Reyhanoo'nun hesabı da kapatılırken şarkıcı ve müzik öğretmeni Bita Hajisadeghian İsfahan'da yetkililer tarafından çağırılmış ve "toplum ahlakına zarar vermek ve uygunsuz çalışmalar yayınlamak" ile suçlanmıştır

Kutsal kent Kumlu Reformcu imam Mohammad Taghi Fazeli Meybodi, kadınların şarkı söylemesini yasaklamak için dini bir gerekçe olmadığını belirterek yasağın dayanaksız olduğunu ifade etmiştir.

Orta Afrika Cumhuriyeti

Uluslararası ve Hükümetler Arası Organizasyonlar

- Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), *“Bu kampta hayat, kadınlar için tehlikeli”*: Orta Afrika Cumhuriyeti’nde, cinsel şiddet mağdurları fonların kesilmesiyle kritik desteklerini kaybetti, 19 Mart 2025:

<https://www.unfpa.org/news/%E2%80%9Clife-dangerous-women-camp%E2%80%9D-central-african-republic-survivors-sexual-violence-lose-critical>

Orta Afrika Cumhuriyeti’nin kuzeyindeki Birao’da bulunan Korsi mülteci kampı, yaklaşık 18,000 mülteciye ve geri dönmüş kişiye ev sahipliği yapmaktadır. Pek çoğu, tehlikelerle dolu yolculuklar yaparak tecavülden, baskıdan ve travmatik istismardan kaçmıştır. Kampa gelmelerinin ardından, genellikle burada da güvende olmadıklarını fark etmektedirler. “Sudan’daki acımasız şiddetten ve çatışmalardan yakın zamanda kaçarak ülkesi Orta Afrika Cumhuriyeti’ne dönen 32 yaşındaki Mariam Zakaria, “Bu kampta hayat, kadınlar için tehlikeli,” beyanında bulunmuştur. “Eğer çalışmak istiyorsanız, sizden faydalanamayacaklarsa iş bulamayabilirsiniz. Ve eğer kadın kendisinden faydalanılmasını reddederse, çocukları aç kalır.”

Somali

Sivil Toplum Kuruluşları

- **Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), Eş-Şebab bombalı saldırısında Somalili gazeteci hayatını kaybetti, saldırıyı bildirdikleri için en az 22 kişi tutuklandı, 20 Mart 2025:**

<https://cpj.org/2025/03/somali-journalist-killed-in-al-shabaab-bombing-at-least-22-others-arrested-for-reporting-attack/>

18 Mart 2025 tarihinde, gazeteci Mohamed Abukar, militan grubu Eş-Şebab'ın Mogadişu'da gerçekleştirdiği bombalı saldırıda hayatını kaybetmiştir. Cansız bedeni, saldırı noktasının yakınında bulunan ve evi olduğu bildirilen yıkılmış bir binada bulunmuştur. 2023 yılına kadar Risaala Media Corporation'da çalışmıştır ve yakın zamanda, gazetecilik çalışmalarını Facebook ve YouTube kanalı Sirta Waraka'da paylaşmaya başlamıştır.

Somali Medya Birliği genel sekreteri Mohamed Abduwahab'a ve Somali Gazeteciler Sendikası hak grubunun bir açıklamasına göre silahlı polis, patlama alanından görüntüler yayınlamasının yaklaşık 20 dakika ardından Risaala'nın ofisini basmış, radyo ve televizyon kanallarında yayının durdurulması talimatı vermiş ve iki muhabir Ali Abdullahi Ibrahim ve Hamda Hassan Ahmed'i, kameramanlar Mohamed Said Nur ve Abdullahi Sharif Ali'yi, teknisyen Liban Abdullahi Hassan'ı tutuklamıştır. Gazeteciler, karakolda iki saat boyunca gözaltında tutulmuş, bu tür görüntüler yayınlamaları yönünde uyarılarak herhangi bir suçlama olmaksızın serbest bırakılmıştır. Risaala, aynı akşam faaliyetlerine yeniden başlamıştır. Polis ayrıca, saldırı alanındaki 17 gazeteciye de kısa süreliğine gözaltına almış, saldırı hakkında yaptıkları haberlere ilişkin bölge karakolunda sorguya çekmiştir.

Medya

- **Anadolu Ajansı (AA), Somali kuvvetleri, hava saldırılarında 82 Eş-Şebab teröristini öldürdü, 21 Mart 2025:**

<https://www.aa.com.tr/en/africa/somali-forces-kill-82-al-shabaab-terrorists-in-airstrikes/3515936>

Milli İstihbarat ve Güvenlik Ajansı'nın (NISA) 21 Mart 2025 Cuma günü duyurduğu üzere Somali Hava Kuvvetleri, Ajansla iş birliği içerisinde ülkenin Aşağı Şabel bölgesinde gerçekleştirdiği hava saldırılarında 82 Eş-Şebab teröristini öldürmüştür. NISA, Aşağı Şabel'in Sabiid ve Canoole bölgelerinde altı hava saldırısı düzenlendiğini, ayrıca 19 teröristin de ağır yaralandığını belirtmiştir. İstihbarat ajansı ayrıca, sivilleri, Silahlı Kuvvetler'in hedef aldığı Khawarij (Eş-Şebab) sığınaklarından uzak durmaları yönünde uyarmıştır.

Operasyon, Eş-Şebab'ın, başkent Mogadişu'nun 30 km güneybatısındaki stratejik önem taşıyan tarım kasabası Afgoye'nin dış kesimlerinde bulunan Sabiid köyündeki Somali birliklerine şafak saldırıları düzenlemesinin ardından gelmiştir.

- **Africa News, Somali: Başkanlık konvoyu Eş-Şebab bombalı saldırısının hedefi oldu, Cumhurbaşkanı zarar görmedi, 19 Mart 2025:**

<https://www.africanews.com/2025/03/19/somalia-presidential-convoy-targeted-by-al-shabab-bomb-attack-president-unharmmed/>

Cumhurbaşkanı Hasan Şeyh Mahmud'un konvoyu, başkanlık sarayından ayrılmasından kısa bir süre sonra bir patlamayla sarsılmıştır. Görgü tanıklarının beyanlarına göre patlamada üç kişinin ölmüş olma ihtimali bulunsa da can kaybına ilişkin resmi bir açıklamada bulunulmamıştır.

Bununla birlikte hükümet kaynakları, Cumhurbaşkanının patlamada zarar görmediğini ve Eş-Şebab'la mücadele operasyonlarını gözlemlemek üzere güney Somali'deki Orta Şabel'e doğru yola çıktığını doğrulamıştır. Federal makamlara karşı ayaklanma yürüten Eş-Şebab, sıklıkla hükümet ve ordu yetkililerini hedef alan bombalı saldırılar düzenlemektedir.

Ancak bu saldırı, 2014 yılından bu yana Cumhurbaşkanının doğrudan hedef alındığını yalnızca ikinci saldırıdır. Son haftalarda, Somali hükümeti, ülkenin kırsal kesimlerinde çeşitli bölgeleri kontrol altında tutan ve hükümetin, Afrika Boynuzu ülkesindeki hakimiyetini tehdit eden Eş-Şebab'la mücadele girişimlerini yoğunlaştırmıştır.

Sudan

Uluslararası ve Hükümetlerarası Organizasyonlar

- **Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF), UNICEF, Sudan'da çocuklar için hayat kurtarıcı malzemelerin yağmalanmasını kınıyor, 21 Mart 2025:**

<https://news.un.org/en/story/2025/03/1161401>

Bölgedeki son işlevsel hastanelerden birine düzenlenen bir saldırı, rakip kuvvetler Sudan Silahlı Kuvvetleri (SAF) ve paramiliter Hızlı Destek Güçleri (RSF) arasındaki iç savaşın tetiklediği insani krizi daha da derinleştirmiştir. Çalınan mallar arasında, akut yetersiz beslenmeden mustarip çocuklara yönelik 2,220 kutu kullanıma hazır tedavi edici gıda da bulunmaktadır. Ayrıca, hamile ve emziren kadınlara yönelik demir ve folik asit takviyeleri ve ebe kitleri, anne, yenidoğan ve çocukların kullanımına yönelik temel sağlık malzemeleri de çalınmıştır. Tırmanan şiddetle bir araya gelen yağmalama, yardım faaliyetlerinin askıya alınmasına yol açmıştır.

- **Birleşmiş Milletler Küresel İletişim Birimi (UN DGS), Sudan: Başkentte yoğunlaşan çatışmalarda siviller hedef alınıyor, 20 Mart 2025:**

<https://news.un.org/en/story/2025/03/1161301>

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR), Sudan Silahlı Kuvvetleri (SAF) ve paramiliter grup Hızlı Destek Güçleri (RSF) arasındaki çatışmaların tırmanmasını kınamıştır. Savaş, sivilleri etkilemeye devam etmektedir. Güvenilir raporlar, RSF savaşçılarının ve müttefiki milislerin doğu Hartum'da evlere baskın düzenlediğini, yargısız infazlar yürüttüğünü, keyfi gözaltılar gerçekleştirdiğini ve aşevlerinden ve kliniklerden temel malzemeleri yağmaladığını ortaya koymaktadır. Sözcü Seif Magango, OHCHR'nin aynı zamanda "Al Giraif Gharb mahallesinde cinsel şiddet olaylarına ilişkin endişe verici iddialar" aldıklarını da belirtmiştir. Bunun yanı sıra, SAF'ın müttefiki savaşçıların Kuzey Hartum'da (Bahri) ve Doğu Nil'de benzer yağmalama ve suç faaliyetleri gerçekleştirdiği, Doğu Nil'de keyfi gözaltıların yaygın olduğu bildirilmiştir.

Medya

- **British Broadcasting Company (BBC), Sudan ordusu, savaşın başlamasının iki yıl ardından cumhurbaşkanlığı sarayını geri aldı, 21 Mart 2025:**

<https://www.bbc.com/news/articles/crmj0x8jr3wo>

İç savaşın başlamasının iki yıl ardından, Sudan ordusu, başkent Hartum'daki başkanlık sarayının kontrolünü, paramiliter Hızlı Destek Güçleri'nden (RSF) geri aldığını duyurmuştur. Bu gelişme, son aylarda RSF'ye karşı ciddi ilerleme kaydeden ordu için önemli bir zaferdir. Ülkenin büyük bir kısmı hala RSF'nin kontrolü altındayken ordu, savaşı tamamen bitirmekten hala çok uzaktır.

- **Sudan Tribune, Hak grupları, RSF'yi Hartum'da sekiz sivil öldürmekle suçluyor, 14 Mart 2025:**

<https://sudantribune.com/article298602/>

Acil Durum Avukatları (The Emergency Lawyers) adlı bir Sudanlı hak grubu, Hızlı Destek Güçleri'ni (RSF), Hartum'un doğu mahallelerinde ikisi kadın sekiz sivil öldürmekle suçlamıştır. Hak grubu, RSF'nin Burri ve Imtidad Nasir mahallelerini kuşattığını, ciddi gıda ve ilaç eksikliğinin yanı sıra iletişim kesintisi yaşanmasına rağmen sivillerin söz konusu mahallelerden çıkmasına izin vermediğini, bu durumun birden fazla çocuğun açlık ve sağlık hizmetlerine erişilememesi sonucu hayatını kaybetmesine yol

açtığını belirtmiştir. Grup, RSF kuvvetlerinin, Burri al-Lamab ve al-Jiref West mahallelerindeki sivil konutlarına geniş çaplı baskınlar düzenlediğini de eklemiştir.

Yasal Uyarı:

Mevcut derleme, seçili ülkelerin vatandaşlarına yönelik mülteci statüsü belirlemeye ilişkin hususlarda UNHCR Türkiye tarafından toplanan menşe ülke bilgilerini (MÜB) derlemektedir.

Derleme kamuya açık bilgilere, çalışmalara ve yorumlara dayanmaktadır. Derleme açıklayıcı nitelikte olmakla birlikte ne kamuya açık alanda mevcut olan bilgilerin tamamını kapsamakta ne de insan hakları koşullarına ilişkin genel bir rapor olması amaçlanmaktadır. Rapor, herhangi bir bireysel mülteci talebinin esasları konusunda nihai değildir. Tüm kaynaklar alıntılanmış ve tamamıyla referans verilmiştir. Kullanıcılar alıntı yapılan belgelerin tam metnine bakmalı ve bireysel başvurulardan kaynaklanan belirli araştırma konularına atıfta bulunarak kaynak materyalin güvenilirliğini, ilgililiğini ve güncelliğini değerlendirmelidir.